

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserat
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17

Izhaja vsak dan, izveniš-
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „
V upravništvu prejemam:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „
Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 191.

V Ljubljani, v sredo 22. avgusta 1900.

Letnik XXVIII.

Pro ali contra?

IV.

Naši naprednjaki uprav zistematično blatijo duhovščino, z infernalno zlobo napadajo vse pojave katoliškega življenja, hvallijo luteranstvo ter širijo z raznimi sredstvi mej ljudstvom strup verskega liberalizma. Kaj pišejo ti ljudje? Izvirajo li nagibi njihovega početja iz notranjega prepričanja ali iz strankarsko-politične taktike? To delajo kot pristaši »svobodne misli« in iz strankarske taktike. Sicer pa naj so nagibi ti ali oni, gotovo pa je, da je to početje osodepolno za celokupni narod, ker se ne obrača le proti katoliško-narodni stranki kot taki, ampak proti idealom slovenskega naroda sploh in posredno proti njegovemu obstanku. In kaj bi bila posledica, ako to početje otrova narodno dušo z brezverstvom? Propadle bi moralne sile v narodu in naš mali narod bi bil brez vsake opore in moči v politični in socialni borbi za svoj obstanek.

Pojasnimo to nekoliko. Vse nemštvo dela na ekonomsko in politično gospodstvo nemškega naroda od Baltiškega morja do Adrije. To niso utopije kakega fantasta, temveč istiniti program Velikonemcev. Čehi in Slovenci smo nekaka naravna pregraja za to stremenje. Mislite li, da bode imel naš narod zadosti moralne sile v sebi, da bo mogel varovati svojo narodno individualnost, ako jemljete verski ideal in s tem slabite tudi ideal slovenske narodnosti? Umorete mu versko naziranje, ustvarite mu materialno svetsko naziranje, katerega naziranja glavni znak je osební egoizem. Borba za našo narodno individualnost zahteva od narodne mase požrtvovalnosti. Če bode pa narodna masa materialistiško-egoistiška, potem ne bode prinašala žrtve za idealne narodne smotre, temveč šla za onim, ki ji bo nudil večjo materialno korist. In Slovenci ne kot narod slovanski, pač pa kot prebivalci zemlje med morjem in Dravo, bi imeli veliko materialno korist, ko bi veletrgovina in industrija Velike Nemčije dobila v območje vse slovenske dežele tje do Trsta. Slovenci kot narod bi pa imeli ob takem političnem položaju izkopen že svoj narodni grob.

Velike narodne nevarnosti nam prete, velike borbe se pripravljajo: domači politični slepci pa pripravljajo pot budi si vedoma ali nevedoma, — našim narodnim protivnikom.

Pa tudi v drugem oziru je to protikatoliško ruvanje naših domačih političnih nasprotnikov naperjeno proti eksistenci slovenskega naroda.

Vsak, ki ima oči, mora videti, da je od židov vojena socialna demokracija pogubonosna za narodni naš obstoj.

Naša socialna demokracija ne more sama za-se predstavljati kakšne samosvoje celote. Ona je in ostane pritliklana nemške socialne demokracije. Nemški vpliv se čuti v njej, nemško vodstvo pa, hočeš nočeš, širi germanizacijo. To je naravna posledica. — Ta socialna demokracija pa je bolj liberalna, nego socialna ljudska stranka. Liberalci so ustvarili s svojo teorijo to stranko, vodijo pa jo sedaj pri nas židovski vodje liberalnega mišljenja. Tej stranki pa zapira dostop v delavske kroge živo versko naziranje delavstva. Kjer se krščanskosocialno delujoči politiki količkaj brigajo za delavske potrebe, tam ne bo mogla učvrstiti se socialna demokracija s svojim materialistiško-utopističkim programom, dokler delavstvo ni še zavrglo svojih verskih idejlov.

To ruvanje naših političnih nasprotnikov proti pozitivnemu verstvu v svojih posledicah ne bo na korist niti njihovim strankarskim aspiracijam, pač pa socialni demokraciji. Naši liberalni nasprotniki se hočejo kazati predstavnike liberalno-kapitalistiške buržoazije. Gospodarska načela liberalne buržoazije so se pa že davno preživela in sedaj vidimo na obzorju konture dveh čilih strank, stranke krščanske demokracije in stranke liberalno-socialistiške demokracije. Dve načeli bodeta stali v bodočem stoletju v borbi, načelo krščansko-socialno in načelo socialno-demokratsko.

Kdor se je pečal le nekoliko z narodno ekonomijo in sociologijo, ta ve, kam vedó socialno-demokratska načela v svojih posledicah, namreč v popolni kaos, in ne bo se mu

težko odločiti ali na to ali drugo stran. In naši liberalci delajo v svoji toposti v prid socialne demokracije.

Je-li pa ideal resničnih slovenskih rodoljubov, da izpodbijajo verski idealizem v narodu? Nikdar! Kdor hoče biti slovenski rodoljub, mora tudi v verskem čuvstvanju iti z narodom. Naši liberalci pa dosti ne mislijo sami iz sebe. Tudi ta protikatoliška borba je le kopija nemško-nacionalnega izvora. Jedino originalno je pri naših to, da so skrajno surovi v svoji pisavi.

Iz tega, kar smo pisali, je razvidno, kako potreben je katoliški shod, da z bakljo svojega jasnega programa pokaže, kako hočemo varovati narodni ideal katoliškega verstva, in da je oni, ki podpira stranko s programom »Slov. Naroda«, škodljivec na narodnem telesu. Naši liberalci pa izdajejo še druge narodne idejle, o čemur bomo še govorili.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

O delavnosti parlamenta v prihodnjem zasedanju pišejo nekateri, posebno pa nemški konservativni listi zelo povoljno. Pravijo namreč, da ima pl. Koerber dokaj upanja na ugoden uspeh pri svojih pogajanjih z voditelji raznih parlamentarnih strank. »Vaterland« namreč piše, da je manjšina v mladočeskem klubu, ki je odločno proti obstrukciji, še ravno tako močna, kakor je bila v prejšnjem zasedanju, ali pa se je morda celo okrepila. Ta manjšina pa zastopa lepo število čeških volivcev in je torej dokaj nade, da se javno mnenje tudi na Češkem kmalu izpremeni. Seveda dela sedaj »javno mnenje« samo glasilo poslanca dr. Stranskega, toda, premnogim je znano, da je to mnenje vedno manj merodajno. Da se delavnost res vrne v parlament v nepredolgem času, je več kot gotovo, ker ljudstvo, ki trpi v sedanjí brezparlamentarni dobi mnoge krivice, že glasno kliče po mirnem delu.

Praski mestni zastop in nemščina V zadnji seji praškega mestnega zastopa je predlagal mladočeski odbornik Groš, naj se sprejme predlog praške mestne železnice pre-

pove občeovati z občinstvom v nemškem jeziku. Govornik je naglašal, da je podjetje last mestne občine praške, katero je odkupila z mnogimi milijoni, in torej pač sme zahtevati, da se sprejme prično posluževati češčine pri svojem občeovanju z občinstvom. Predlog se je izročil mestnemu svetu, kakor tudi oni, da se ne poveri več nobeno delo nemškim tvrdkam. — Ta predlog je povzročil grozovit vihar v nemških krogih in menda bomo zopet kmalu čuli o napadu na »nemško« posest.

Dvobojna afera Tacoli - Ledochowski. Pred nekaj dnevi se je zgodilo v častniškem krogu naše armade nekaj »nečudenega«, kar sedaj razburja z malo izjemo vse avstrijske kroge. Neki katoliški častnik, poročnik pri 15. huzarskem polku, marki Anton Tacoli, je odklonil napovedani dvoboj in bil radi tega oropan vseh vojaških častij. Moral je kvitirati. Kmalu za tem je zadel jednaka usoda stotnika pri generalnem štabu grofa Josipa Ledochowskega, ki je odobral Tacolijev nastop. Tudi ta je bil degradovan in, ker še ni doslužil vojaških let, mora kot navaden prostak služiti še pet mesecev. S to nenavadno afero se peča časopisje že dalj časa, a mi smo čakali, kaka mnenja se bodo razvila o tem baje zelo kočljivem vprašanju. Toda najprej moramo pojasniti celo zadevo. Poročnik pl. Szilley je vprico Tacolija govoril neke nesramne laži o nekem članu cesarske hiše in pri tem imenoval tudi neko dvorno damo, do katere se je Tacoli obrnil ter tam izvedel, da je popolno vse zlagano. Tacoli je Szilleyu potem po pravici očital, da je lagal, ter ga baje tudi udaril, na kar mu je poslednji napovedal dvoboj, katerega pa Tacoli ni hotel vsprejeti iz sledečih dveh razlogov: 1. Szilley ne more dati zadoščenja, ker mora njega samega zasledovati vojaško sodišče radi navedenih lažij; 2. Tacoli kot katolik obsoja dvoboj, ker ga vera prepoveduje. — Ker se torej ni hotel biti, pozvalo ga je vojaško častno sodišče na odgovor in mu naročilo, da mora vsprejeti dvoboj. Seveda se Tacoli ni hotel udati. Tekom obravnave je tudi vprašal sveta stotnika Ledochowskega, ki mu je v posebnem pismu popolno pritrdil v vseh njegovih mislih. Kmalu je sodišče pozvalo

LISTEK.

Moj prvi nastop.

Spisal J. G.

Jaz ne vem, kakšna čustva obhajajo velike umetnike pred usodnimi trenotki; če smem soditi po samem sebi, ne topé se v nikakem elizijskem blaženstvu . . .

Ves trg je bil globoko vznemirjen; vse življenje se je hipoma vzdramilo iz navadnega idiliskega dremanja. Živa duša ni že teden dni govorila o ničem drugem, kakor o napovedani dramski predstavi Postajali so pred čitalnico in hodili krog nas, da bi poizvedeli različne natančnosti in zakulisne skrivnosti. Srečaval sem na cesti ljudi, ki jih nisem videl prej v vsem svojem življenju; da, zdelo se mi je celo, da sem zapazil na klancu rajno Kapačelo, — ali to je bila gotovo pomota. Sploh se nisem mogel tiste čase nič prav zanašati na svoje oči, zakaj moje notranje življenje je bilo tako nemirno, razburkano, polno najrazličnejših čustev in občutkov, da so zunanje zmožnosti mojega bitja silno oslabele. Prisojena mi je bila uloga ljubimca v

neki maloznani, dvedejanski burki. Sprva sem se nekoliko upiral, toda naposled sem se udal, ker ni kazalo drugače. Čutil sem namreč, da sem mnogo sposobnejši za velike, junaške naloge; tako n. pr. sem prepričan, da bi ustvaril fenomenalnega Othella ali Karla Moora; tudi s Hamletom bi bil zadovoljen. Tako pa sem za nekaj časa udušil v sebi velike nagone in visoke misli ter se tolažil z zavestjo, da se kaže nenavaden duh in ženijalen umetnik tudi v najneznatnejših, malenkostnih situacijah.

Kolikor bližje je prihajal odločilni dan, toliko bolj sem čutil v svojem srcu neko nenavadno vznemirjenost, katere si pri najboljši volji nisem vedel razlagati. Kadar sem si predstavljal posebno živo, kako stojim pred svečano molčečim občinstvom z visoko vzdigneno desnico in ljubeznipolnimi besedami na jeziku, vztrepetali so mi v moje veliko začudenje vsi udje od temena do peta in po hrbtu me je spreletel neprijeten mráz. Svojo ulogo sem znal jako dobro od besede do besede; ponavljal sem jo na tistem nestetokrat, a zateknilo se mi ni niti na najnerodnejših mestih; imel sem jo v oblasti, kakor bi bila del mojega telesa . . .

In prišel je tisti strašni večer. Široka veža, stopnice v prvo nadstropje in koridor, — vse je bilo sijajno razsvetljeno, vse polno ljudij v prazničnih oblekah: — gospodje uradniki v salonskih suknjah in belih kravatah (gospod župan in gospod davkar sta imela celo visoke cilindre), gospe in gospodične v svetlih toaletah in s pahljačami v rokah; celo mali mops gospe kontrolorke je izgledal nenavadno slovesno in parfumirano.

Izgubil sem s težkim srcem v sobo za odrom in obhajale so me jako redke misli. Čemu je vsega tega treba? Čemu razkošje in uživanje? Ali bi ne bilo lepše in pametnejše, da bi sedeli zdaj vsi ti pričakovanjepolni ljudje doma v tistem družinskem krogu in pustili pri miru mene in mojo umetnost? Nikakor ne trdim, da bi bil pričel morda dvomiti o svojem visokem poklicu ali da bi me mučila kakšna posebna bojazen. Ne . . . To so bile samo postranske filozofične misli, kakor me obidejo večkrat o svečanih priložnostih.

Tink . . . tink . . . tink . . . Zagrinjalo se je dvignilo. Dvignilo se je v mojo pogubo, v moj večni brezup in propad.

Prvo, kar sem bil zapazil med občin-

stvom ob svojem prihodu na oder, bil je veliki, rudeči, kakor v samih brušenih rubinih lesketajoči se obraz gospoda notarja. In iz obraza je gledalo dvoje majhnih, živih očesec, — gledalo naravnost name in sicer na prste moje leve roke, kakor bi se hoteli obe sivi punčici vsesati vanje. Čutil sem, kako mi je postajala koža na obrazu trda in raskava; treba bi se bilo ljubeznivo nasmehljati, a lažje bi rešil v tistem trenutku socialno vprašanje, kakor da bi nabral svoje lice v sladke gube. Ustna pa so govorila popolnoma svojevoljno stvari, o katerih nisem razumel niti črkice. Ker je vladalo v publiku še zmirom nekoliko tolažljive resnobe, zdelo se mi je, da nisem zinil dotlej še nobene vnebovpijoče neumnosti.

Tedaj pa je stopila izza nasprotne kulise »moja sreča, moj angelj, moje vse«, oblečena v krvavordečo »narodno nošo«. In pričel se je poslednji, brezupni boj za obstanek. Hotel sem se siloma vzdramiti iz morečega mrtvila, pozabiti na široki notarjev obraz in na svetle, sive punčice njegovih oči. — zamahnil sem z obema rokama in povzdignil svoj glas. Ali moja gesta se je otožno razblinila že na pol poti in

na odgovor tudi grofa Ledochowskega, in ker je vztrajal na istem stališču kakor Tacoli, ga je vojni sod istotako obsodil, kakor poslednjega. Razsodilo se je torej, da smeta Tacoli in Ledochowski kot vojaka biti katolika in živeti natančno po cerkvenih zakonih, kot častnika pa razun častnega vojaškega sodišča nimata nad seboj nobenega višjega zapovedovalca. Poslušati morata le stanovske zakone, ker sta sicer nevredna nositi oficirsko uniformo. — Tak je bil torej dogodek in taka razsodba. Listi so takoj izrekli svojo sodbo. Najprej se je seveda oglasil dunajski vojaški list »Reichswehr«, ki pride do zaključka, da sicer cerkveni in državni zakoni prepovedujejo dvoboj, a častnik kot tak ne sme poznati nobene višje oblasti nad seboj, kot častniški zakon. Častnik mora torej drugače živeti, kot navaden vojak in kot navaden državljani, sicer ga degradirajo. Vse drugačo sodbo pa izrekajo katoliški listi in napovedujejo vojnemu ministru, ki je odobril vse sklepe vojnega sodišča, brezobziren boj, posebno pa še v delegacijah. Najbolj agilni proti temu so antisemitje in njih časopise, in ker zagovarjajo Tacolijevo postopanje tudi mnogi drugi častniki, bo imela ta afera še mnoge nadaljne posledice. Kam smo pač prišli v katoliški Avstriji? Cerkev in država prepovedujeta dvoboj in vendar se katoliški častnik mora dvobojevati. Razumi to, kdor more!

Razmere mej Rumunijo in Bolgarijo so v zadnjih dneh zelo napete in sodi se, da se bo obstoječi razpor kaj težko poravnal mirnim putem. V severnem delu Bolgarije je mobilizovan že velik del armade in makedonski osrednji odbor je že poskrbel za lepo število vojaških prostovoljcev. Povod temu razporu je aretovanje bolgarskih zarotnikov, ki so baje umorili profesorja Mihaileanu-a. Napram takim pripravam je prebivalstvo v Rumuniji izredno vznemirjeno in pozivlja vlado, naj ne čaka tako dolgo z operacijami, da bi Bolgari že izvršili napad v deželo. Vsled tega poziva je neki vojna uprava že mobilizovala prve tri voje svoje armade in odločila, da odidejo na mejo. Kralj Karol, ki biva sedaj se na svojem poletnem gradu v Pelešu, je baje rekel ondotnim častnikom: Bodite pripravljeni na vojsko, kajti vsak trenutek se lahko zgodi, da moramo apelovati na vašo hrabrost. Ne dvomim, da se bote pokazali vredne naslednike junakov iz leta 1877. Nadalje se poroča, da so iz vojnih, poštnih, brzojavnih in drugih uradov odslovili vse uradnike bolgarske narodnosti, ker se je bati, da bi v slučaju vojske postali bolgarski vohuni. — Iz tega, posebno pa iz kraljevih besedij je razvidno, da je položaj res izredno akuten in bo trebalo posebne diplomatske spretnosti, ako bodeta hoteli vladi poravnati napetost lepim načinom. — Govori se pa tudi o raznih prvotnih vzrokih sedanjega razmerja mej obema sosednjima državama. Dobro poučeni krogi trdijo, da tiče za to zadevo sami židje, ki so nahujskali gotove bolgarske kroge proti Rumuniji, da bi se tako maščevali nad

glas je zahreščal hripavo, kakor nenamazano kolo . . . In moja uloga, ki sem jo negoval in hranil tako skrbno, kakor mati svoje prvorojeno dete, — zapustila me je nesramno in brezčutno v najusodnejšem hipu. Poslednjikrat so žalostno zatrepetala moja ustna, — »potem pa vse tiho je bilo . . .« Samo še zadnji, obupni napor! Samo ena sama, energična kretnja, da padejo jeklene sponke od mojih udov, da se vrne veselo življenje v moja nesrečna prsa . . . Da, in stopil sem, stopil dva koraka nazaj, jedna mi majka, — da, in vzdignil sem, vzdignil ponosno svojo desnico, jedna mi majka, — in zgrnila se je kulisa nad mojim trpečim bitjem in divji krahot je zazvenel na moje uho . . .

A jaz sem bežal kakor ranjen tur po koridorju, čez stopnice, po tihi, mrtvi cesti, — in noč in obup sta zavladala v moji duši. Nikjer sočutja, nikjer sorodnega, usmiljenega srca na vsem širokem svetu. Kam naj položim svojo trudno glavo, kje naj si odpočijejo moja globoko užaljena prsa?

O svet, o usoda! . . .

Moj sin! Ne želi si časti in slave, ne udaj se po nepotrebnem visokoletnim nagonom svojega srca! . . . Kaj je slava? Dim! Pena! . . .

njo radi izgona židovskih rodbin. Ta vest je zelo verjetna, tem bolj ker židovsko časopisje nekako naravnost simpatizuje z gotovimi bolgarskimi krogi. Bližnja bodočnost nam pojasni, kako se stvari razvijo.

Zvezne države severoameriške in Kina. Amerika bo baje nastopila kot posredovalka v sedanjih kitajskih homatijah. Oficijelno Amerika sicer še ni govorila, toda iz dosedanje angleško ameriške politike se da sklepati, da Amerikani ne bodo kratkoma odbili ponudbe, ki jo je sedaj poslal Li-Hung-Čang. Ta namreč prosi ameriško vlado, naj pooblasti poslanika Congerja ali pa kakega drugega uradnika, da prične mirovna pogajanja. To prošnjo je predložil državnemu oddelku v Washingtonu ondotni kitajski poslanik Wu-Sing Fu. Li-Hung-Čang želi, da se vrše pogajanja v Pekinu ali Tientsinu. Pogojev ne stavi mož nikakih, meni pa, da bi bilo dovolj, ko bi velesile kaznovale samo bokserje in uradnike, ki so zakrivali zadnje dogodke, vse ostalo pa naj bi ostalo pri starem in bi se zagotovil Kitajski trajen mir. No, na pogajanja sedaj sploh še ni misliti iz dovolj znanih razlogov, pozneje bodo pa mir narekovale velesile, naj bo to Angležem in Amerikanom prav ali ne.

Dopisi.

Iz blejskega kota, 19. avgusta. Dne 16. t. m. je bila volitev starešinstva za občino Ribno. Županom je bil izvoljen Jan. Burja, posestnik na Boh. Beli. Za obč. svetovalec so bili izbrani: Friderik Olifčič, trgovec in posestnik na Boh. Beli, Matija Gogala, posestnik in mlinar na Boh. Beli in Peter Mužan, posestnik v Ribnem. S to volitvijo se je dejansko izvršila razdružitev blejske občine, kakor jo je želela naša napredna z nemškutarji združena stranka v dež. zboru. Bled ima naprednega župana, Ribno katol. narodnega moža.

Blejske obč. volitve so bile nadvse klavne, ker se jih kat.-narodna stranka ni udeležila. Jeden izmed odbornikov je bil celo tak, da je c. kr. okr. glavarstvo moralo razveljaviti njegovo izvolitev. — Blejci že vedo — zakaj. — V novi občini Ribno je bila zelo živahna obč. volitev. — Soc.-dem. na selu so bili trdno prepričani, da s pomočjo blejskih in ribenskih liberalcev zasedejo županski stol. Njihov kandidat je neki celo hišo popravil, da bi bila dostojnejša za županovo domovanje.

A Belani so jim rekrižali račun! Jedini kot jeden mož so prišli na volišče ter izvolili svoje odbornike v 1. in 3. razredu. V 2. razredu so pomagali Ribnjanom, da so tudi tu izvoljeni možje naše stranke. — Župan je sedaj na Boh. Beli. — To je trd oreh za vse Ribnjane. V prihodnje naj bodo pri volitvah jedini, sicer jim Belani župana ne puste nikdar iz njih srede.

Iz Branice. Dne 15. t. m. na praznik Vnebovzetja M. D. zjutraj ob 8. uri, ste prišli 3. in 4. baterija 7. topnič. polka v Branico. Na povelje podpolkovnika gospoda Eugena Franeka se obe bateriji z 8 topovi postavita blizu podnožja spomenika slavnega junaka A. barona Čehovina ter v pozdrav nepozabnemu junaku sprožita 21 strelav in za slovo pri odhodu tudi 21 strelav, da je gromelo po vsej braniški dolini. Nato so jahali vsi častniki z omenjenim podpolkovnikom na čelu okoli impozantnega spomenika. Potem si je ogledalo isti spomenik tudi vse moštvo obeh baterij, kateremu je en podčastnik na kratko razložil pomen istega. Topničarji so bili veščidel Slovenci. Prihitej je tudi krajni kurat g. M. V. pozdravit častnike in se jim predstavil kot rojaka pokojnega junaka.

Gospod podpolkovnik ga je prijazno sprejel ter izpraševal o marsičem iz junakovega življenja. Pri malem okrepčilu, katero je ponudil vnuk Čehovinov vsemu častniškemu zboru, je napil podpolkovnik kuratu ter občini. Ravno tako je pa tudi kurat napil cesarju, podpolkovniku in vsemu topničarskemu polku. Pred odhodom so se vsi častniki zapisali v spominsko knjigo.

Iz Istre, 20. avgusta. (Mixtum compositum iz spodnje Čičarije.) Omenjati moram pred vsem vže davno minulega praznika naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Bil je ta praznik za ljudstvo dne 5. julija. Narod se je zbiral k slovesnim

sv. mašam ter praznoval celi dan kot zapovedan praznik.

Priljubila sta se slovenska blagovestnika našim ljudem tako, da so odločili pod denarno kaznijo, da ne sme niti jeden z živino na polje, niti jeden se lotiti težkega dela zunaj svoje hiše. Dan poprej palili so velike kresove. Ne samo po raznih križpotih v vaseh in njenih okoličah, temveč tudi po večjih bližnjih gorah razsvetljevale so zapaljene zvezde temno noč. Posebno visok in dolgotrajajoč kres so netili Slumci. S svojim ognjem pozivali so Buzeščino, da se i ona odzove ter skaže tudi na zunaj čast slovenskima blagovestnikoma. Toda spalo je vse! Jedino Grimalda in Lindar na jedni strani, na drugi oglasil se je Topolovac; a drugače, kolikor daleč je segalo oko, vse je bilo mirno in bila bi najtemnejša noč, ko ne bi z gromom spremljevani blisk razsvetljeval krajev tja do morja.

Ako tudi ni ta praznik v cerkvenem našem koledarju zaznamovan za 5. dan julija, ga ljudstvo vendar vse eno lahko praznuje isti dan ter se navdušuje za čast onima, ki sta prinesla pravo srečo slovenskemu rodu; tembolj, ker je upanje, da bode sv. stolica tudi nam — kot je to storila vam — dovolila praznovanje blagovestnikov zopet na 5. julij.

Ko so pogaševali kresovi v čast sv. Cirilu in Metodu, je jelo bliskati in grmeti. Mislili smo, da se bode žejna zemlja čez noč dobro napojila z dežjem. No, zmotili smo se. 14 dni pred sv. Cirilom in Metodom ni bilo kapljice dežja, a šele okolo 4. avgusta padla je prva rosa. V tem času je zemlja pokala vročine, golo kamenje je pripekalo, vode je zmanjkavalo in bali smo se vže najhujšega. Seno je zgorelo od suše, krompir in fižol ovel, a zelje, glavni živež našemu Čiču čez zimo, ni moglo uspevati ter ga je veliko posahnilo. In kedo ne bi verjel temu, ako še pristavim, da smo imeli toplote po dnevu 30, 31° C. po noči 28, 29° C.

Dne 4. avgusta napodili so se oblaki v Čičarijo in lilo je dobre pol ure. A ta dež ni koristil prav nič, ker je veter posušil vodo poprej, nego je mogla zemlja se okrepiti. Veter je pihal do 15. avgusta skoro nepretrgano; lomil je tu in tam drevesa ter celo metal »kope« z naših streh. Da je tudi na polju napravil dosti škode, je umevno. Toplota je pala na 20° C. Odkar je pa veter ponehal, zbira se vsak dan oblaki. A evo zopet neprilike! Komaj, komaj zagledajo buzetski okoličani obladek, vže začnejo streljati s topi. Za božjo voljo, vsaj vendar vsaka meglica na nebu ne nosi toče s seboj! Opravičena je nevolja našega ljudstva nad onimi, ki se takorekoč šale s svojimi topi. Vprašal je dopisnik teh vrstic nekoga, zakaj vendar vsakemu oblaku streljajo, a odgovoril mu je: »Streljavci se vadijo v streljanju«. No, te vežbe trajajo vže dolgo časa. Če se pa tudi do sedaj še niso priučili, a imajo dosti streljiva, naj vendar le ob lepem vremenu poskušajo. Njim je drago njihovo grozdje, nam krompir in fižol. Njim ni potreba kolovratiti po svetu, da si pribore vsakdanji kruh, ker jih domača gruda more prehraniti; a naše krepke sile so raztresene po Češki, Ogerski in Dalmaciji — zunaj Čičarije torej —, da morejo prehraniti sebe in svoje, ker za obdelovanje naše zemlje zadostujejo sile žensk, slabotnih starčkov in nedoraslih otrok. In če se po nepotrebnem razganja tudi tej pešici zemlje dež, ni čudo, da toži narod krševite Čičarije o slabi letini.

Dne 6. avgusta so nepoznani zlikovci v Brestu petim gospodarjem porušili zelje na njivah. Samo enemu kmetu so s tem napravili škode čez 100 gld. Sumniči se, da so to napravili ovčarji iz maščevanja. Do zadnjih let smeli so ovčarji pasti svoje blago po pašnikih, kjerkoli so hoteli. A v zadnjem času se je nekaj gospodarjev uprlo tej navadi ter so prepovedali, da ovčarji na njihovih pašnikih ne smejo pasti. Radi tega menda ta osveta. Župana se zlikovci skoraj najbolj boje, ker so mu najmanj glav porušili. Bilo jih je v zvezi večje število. Na straži so imeli zaveznika, ki je s strelom iz puške tovariše opozoril, da nekdo po selu hodi. Nato so vsi zbežali.

(Konec prih.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Osebnosti. Tržaški namestnik grof Goess se je včeraj pripeljal v Gorico zaradi priprav za cesarjev vsprejem. — V pokoj gresta komisar pri mornarici J. Muhej in računski poročnik 7. pešpolka A. Šašek. — Pravni praktikant pri dež. sodišču v Ljubljani M. Senčar je imenovan avskultantom. — Za dekana v Kormin pride župnik iz Št. Petra ob Soči, č. g. Jos. Peteani. — V Gorici je umrl »odni svetnik Dell' Ara, v Orehovljah pri Mirnu mlinar in veleposestnik M. Mozetič. — Živinozdravnikom v Železni Kapli na Koroškem je imenovan Jos. Pankel. — Najnovejše poročilo trdi, da bode predsednikom dalmatinskega dež. zbora imenovan umirovljeni ravnatelj splitske realke in drž. poslanec Lovro Borčić.

Hrvatski katol. shod v Zagrebu se bode vršil, kakor smo že naznanili dne 3., 4. in 5. septembra. Umestno je, da se tudi Slovenci v dostojnem številu udeležijo tega shoda. Pripravljalni odbor za ta sestanek nam je poslal 50 vstopnic, da jih razdelimo onim Slovencem, ki žele iti v Zagreb dne 3. septembra ali naslednja dva dni. Vstopnice se dobe v našem uredništvu. — Kakor čitamo v »Obzoru«, so doslej naznanili svoj prihod na katoliški shod v Zagrebu nadškof Stadler, škofje Strossmayer, Manrovič, Drohobeczky in Voršak.

Posebni vlak za udeležence kat. shoda bi bil zaradi prikladnosti potreben na progi Ljubljana-Kočevje. Vlak bi odhajal iz Ribnice v torek 11. sept. med 4. in 5. uro in prišel v Ljubljano nekako ob 6. uri, odhajal pa v sredo 12. sept. okrog polnoči iz Ljubljane. Na ta način bi se udeleženci lahko udeležili vseh glavnih shodov, proslave cesarjeve sedemdesetletnice in komersa »Danice«, kar je sicer nemogoče, razen če udeležniki vže časa zamude, kar je pa za kmeta in rokodelca težko. Vrh tega bi se jih zaradi ugodnosti lahko več udeležilo. Prosimo, da nabiratelji udeležencev kat. shoda iz Dolenjeh vasi, Ribnice, Soderšice, Poljan, Sv. Gregorja, Vel. Lašič, Roba, Račne, Strug event. drugih krajev, ki vstopite na tej progi, sporočite v Dobropolje na ime Jan. Štupnik število udeležencev, da se vse potrebno in pravočasno izvrši.

Duhovne vaje za učitelje so se pričele 20. t. m. in se završe v petek 24. t. m. Vodi jih o. Salezij Vodošek iz reda sv. Frančiška. — Duhovne vaje za učiteljice se bodo vršile od 2. do 6. septembra pod vodstvom P. Hörtznagla iz T. J. — Goriške učiteljice bodo imele svoje duhovne vaje na Sveti gori pri Gorici pod vodstvom g. špirituala dr. Fr. Ušeničnika in se prično 26. avgusta.

Halbasien. Pod tem naslovom je »Slov. Narod« episaval ljudsko šolstvo v Avstriji ter pravil svojim čitateljem, »da je šolski obisk najboljši tam, koder imajo klerikalec najmanj vpliva«. Tržaška »Edinost« pa pohlevno prosi ljubljanske naprednjake, naj ne zamerijo, ako jih opozori na Istro. Tu gospodari — naglašja »Edinost« — v dež. zboru in odboru stranka, ki je »liberalna« najčistejšega kova. V nobeni deželi v Evropi nima duhovščina tako malo besede, kakor baš v Istri. »Manjšina dež. zbora se je najodločneje uprla takemu, ljudski izobražbi toli sovražnemu početju in ni bil baš zadnji v vrstah poslanec — duhovnik«. — »Edinost« povemo še to, da je dr. Tavčar dne 12. jan. l. 1894. v deželnem zboru kranjskem govoril glede ljudskega šolstva na Kranjskem tole: »Če obračam svoj pogled v prihodnost, in računam od leta do leta, potem si skoraj ne upam misliti, kam bode dežela prišla, kak bode konec. Zares, že sedaj dežela kranjska preliiva svojo srčno kri za ljudsko šolo, in le bati se je, da jej ta kripredjodteče, nego bode ljudsko šolstvo naše priispelo do svojega vrhunca«. Priporočamo tudi, da gospodje prečitajo govor tedanjega dež. posl. Šukljeja v isti seji. Še noben kranjski »klerikalec« ni o našem šolstvu izustil take sodbe, kakor »Narodov« glavni urednik ter »najdalekovidnejši in tudi

najmodrejši vseh sedanjih slovanskih drž. poslancev, dvorni svetnik Šuklje*. Pa zamera gori ali doli!

Iz Planine na Notr. se nam poroča: Slavnost cesarjeve sedemdesetletnice smo zadnjo nedeljo tudi pri nas slovesno praznovali: vihrale so zastave in grmeli topiči. Vsi odličnjaki in bivši vojaki z gasilnim društvom so se udeležili slavnostne božje službe, katero je opravil veleč. g. dr. Jos. Debevec, bivajoč tu na počitnicah. V pridigi se je spominjal presvetlega jubilara, ki že 52 let vestno izpolnjuje vladarske dolžnosti in je vsem svojim podanikom sijajen uzor zvestobe, značajnosti, krščanske vernosti in radodarnosti. Bog mu ohrani dragoceno zdravje in življenje ter daj učakati veselejših dni v rodini in državi. V grajski kapeli je bila cesarska maša v soboto ob 10. uri vpricho svetl. kneza, njegove rodbine in uradništva. Sv. mašo je opravil grajski duhovnik mons. Karabaić. — Z Rakeka, kjer je vojaštvo imelo na prijaznem holmu nad vasjo svojo božjo službo, smo čuli mogočno streljanje topov. Koncem meseca bodo imeli vojaki glavne vaje, 4. sept. se odtrobi. — V nedeljo je bila v podružnici sv. Roka v Gor. Planini cerkveno patronska slavnost. Č. g. kaplan Lenart Zupan se je pri tej priliki kratko poslovil od planinskih faranov, mej katerimi je tri leta marljivo in zgledno deloval v cerkvi, v šoli in ob bolniški postelji. Vrlemu duhovniku želimo zadovoljnost, uspeh in blagoslov od Boga na novem službenem mestu v Polhovem gradu.

Za starinoslovce. Iz Št. Jurja pri Kranju se nam poroča: Nedavno sem dobil po naključju v roke zelo star denar. Naš pismonoša namreč pokazal mi je novec iz dobe rimskega cesarja Trajana. Na eni strani se bere dokaj razločno »Divus Avg. . . Trajan . . .«, na drugej pa: » . . . Trajanus Avg. ce . . .«. Na vprašanje, — kje je dobil tako star denar —, mi je odgovoril, da ga mu je dal neki posestnik iz Št. Jurja, ki ga je izkopal na svojem vrtu, ko je vsajal mlado drevesce. Povedal mi je tudi, da je dotičnik že razne druge »čudne« stvari izkopal na svojem vrtu. Ker me je stvar zanimala, šla dva drugi dan oba obiskat tega moža. Nisem se varal. Mož mi je z veseljem pokazal svoje izkopine. Takoj na svojem vežnem pragu me je opozoril na veliko, okoli 1 1/2 m dolgo kamenito ploščo, ki mu sedaj služi za prag. Rekel je, da je na to ploščo zadel pri kopanju jame za apno. V večji globočini nahajajo se baje še druge plošče. Na vrtu je ležalo tudi nekaj izkopane opeke deloma rumenkaste, deloma zelo rudeče. Opeka je zelo trda in lepo doneča. Zanimivo je, da je opeka izbočena. Kdor pa hoče kaj več o tej stvari zvedeti, mu radovoljno postreže naš pismonoša.

S potovanja. Bern, 19. avg. Odhod iz Geneve 10.30 dopoldne, prihod v Bern 1.45 popoldne. Vlak je naglič, zato se je ustavil samo na postajah Lausanne in Freiburg. Okoli Lausanne, ki stoji na višini, polno vinogradov; krasna vožnja ob lemanškem (genevskem) jezeru. Bern, glavno mesto švicarske zveze, šteje 52.000 prebivalcev, med njimi samo 7% katoličanov. Lepa lega ob reki Aare, visoki mostovi vežejo Bern s predmestji. V svojem grbu ima medveda, zato redi vedno štiri žive kosmatince in dva mladiča v obzidanem prostoru. Danes sem je ogledoval, kako so »kunštni«. Ljudstva je vedno polno krog njih, metati jim smejo samo kruh in zelenjavo. Proti jugu se vidijo visoke gore. Bern je zanimivo mesto, ki kaže še dandanes starinski značaj: srednje-veške spominke, skrivljene ulice, mimo hiš nizke pokrite hodnike. Veličastni gotski »dom« imajo sedaj luterani, 85 metrov je dolg, 34 širok. Zidati so ga začeli v predreformacijski dobi leta 1421.

Plemenit dar. Magistratni polic. svetnik v Ljubljani, gospod Fran Podgoršek, daroval je za Slomšekovo ustanovo, ki je namenjena revnim dijakom, 100 K.

Učiteljska konferencija slovenskih učiteljev v kočevskem okraju bode dne 5. septembra v Ribnici.

Občinske volitve na Ponikvi so se vršile danes. Nemškonacionalni trgovec Eichberger se je silno trudil, da bi prišel v občinski zastop. Ako se mu to posreči, bil bi to pač žalosten zaključek Slomškove slavnosti na Ponikvi.

Pomanjkanje slovenskega učitelstva. Poročali smo, da je letos dovršilo mariborsko učiteljsko samo pet Slovencev. Sedaj se poroča, da se od teh petih učiteljskihnikov posveti učitelstvu le eden! Ako bo šlo tako naprej, pošiljali bodo spodnještajerskim Slovincem iz Gradca nemške učitelje.

Birmancev je bilo 12. avgusta v Ludičinah 99, 15. avgusta na Brdu 95, 16. avg. v Zlatem polju 82, 17. avg. v Ihanu 51.

Cesarska slavnost o priliki 70letnice presvetlega vladarja se je, kakor drugod, tudi v Cerkljah na Gorenjskem prav slovesno in dostojno praznovala. Že v soboto na cesarjev rojstveni dan so vihrale z mnogih hiš cesarske zastave, popoldne pa so naši gorenjski mladeniči začeli postavljati še visoke mlaje s slovenskimi trobojnicami. V nedeljo ob 10. uri je bila sveta maša z zahvalno pesmijo, katere se je udeležilo tudi naše prostovoljno gasilno društvo. Popoldne po službi božji, katere ni motil noben posvetni nered, blagoslovil je naš veleč. gosp. župnik in duhovni svetnik Anton Golobič z gg. kapelanoma naš novi gasilni dom z ognjegasnim orodjem, postavljen v spomin in proslavo 70letnice presvitlega cesarja. Te slovesnosti so se udeležila razna gasilna društva v prav obilnem številu s svojimi načelniki. Bili so zastopani gasilci iz Ljubljane, Kranja, Kamnika, Mengša, Komende, Vodic, Šenčurja, Vogelja (načelnik je prišel na konju), Preddvora in Mošenj. Takoj po blagoslovljenju je gospod kaplan J. Matjan govoril slavnostni govor. Razložil je obadva napisa na našem gasilnem domu: »Bogu v čast, bližnjemu v pomoč« ter zaključil z drugim napisom: »V spomin 70letnice presvitlega cesarja Franca Jožefa I.« Po trikratnem živio-klicu zaigrala je godba iz Kranja cesarsko himno, na to pa so pevci zapeli Jenkovo »Molitev« pod vodstvom gospoda učitelja Lapajnetja. Prav vzorno je bilo defilovanje pred gasilnim domom vseh gasilcev pod vrhovnim poveljstvom gospoda Fajdige iz Kamnika. Na to je bila prosta zabava s petjem, godbo in srečolovom. Naj izrečem k sklepu vsem častitim gospodom ognjegascem, slavni godbi iz Kranja, cenjenim gospodom pevcem in vsemu občinstvu najprišrčnejšo zahvalo, ki so s svojo navzočnostjo pripomogli k naši slavnosti v spomin sedemdesetletnice našega cesarja.

Cerkljanec.

Iz Celja se nam poroča: Pri zadnji cesarski slavnosti so pokazali naši Nemci enkrat vsaj toliko dostojnosti, da niso razobešili ni jedne frankfurtarice. Tedaj sta dr. Mravlag in dr. Jabornegg mnogo boljše, kot c. kr. živinozdravnik Wagner v Ljubljani. Kaj se pa iz tega postopanja Celjanov posname? S tem, da na dan patrijotiske slavnosti niso razobešali frankfurtaric in ne strahili z modrižem, so priznali, da se domoljubje, to se pravi avstrijsko domoljubje in frankfurtarice ne ujemajo, da je tedaj omenjena trobojnica le izdajalsko znamenje ali pa predrzno izzivanje. Zastav je bilo jako malo razobešenih 18. t. mes., ker jih ljudje sploh nimajo, nego pri raznih izzivajočih slovesnostih le čakajo, da jim županov zet prinese primerno število črno-rudeče-žoltih. — Krščansko-socijalni delavci so se tudi ta dan izkazali vrle Avstrijci in verne katolike. Dopoldan ob 11. uri so imeli tovarniški delavci pri sv. Duhu svojo posebno mašo, ter so cinkarno in kemično tovarno okrasili s cesarskimi, avstrijskimi in papeževimi zastavami. Seveda je kaj tacega mogoče le v okolici, v Celju bi slavna policija papeževo kakor slovensko zastavo kar na kratko zaplenila.

V Celju se zopet pripravljajo na veliko nemško slavnost, ki pa z ozirom na javni red in zdravje ušes ne bode prepovedana. Dne 7., 8. in 9. septembra bode namreč v Celju »Hauptgautag« nemških kolosarjev iz južnih avstrijskih dežel.

Volitve na Koroškem. Državni poslanec za kmetijske občine Beljak Borovlje Ghon je torej res odložil svoj državnozbornski mandat, pravijo, da radi nesreč v svoji rodovini, vzrok pa bode menda ta, ker se je približeval poslancu Steinwenderju. Ghon je bil od l. 1886 zastopnik jezikovno mešanega beljaško-boroveljskega okraja. Včeraj smo poročali, da kandidat za državni zbor v okolici beljaški c. kr. statnik v pokoju Jurij Teppner ni po volji nemškim

liberalcem. Danes smo izvedeli tudi vzrok te nejevolje. G. Teppner je bil toliko predrzen, da je odklonil izrečno prošnjo, naj priporoča svoje toplice v koledarju »südmärke«. Zato pravijo nemški radikalc, da Teppner ni sposoben boriti se za nemške pravice, in bodo sklicali shod nemških zapupnih mož.

Slovenski delavci v Trstu so praznovali v nedeljo 21letnico obstanka »Delavskega podpornega društva«. Udeležba pri sprevedu iz društvenih prostorov z godbo in zastavo na čelu do cerkve sv. Antona novega je bila velikanška. V cerkvi sv. Antona je prostora za 4000 oseb, a komaj je dobra polovica udeležencev mogla v cerkev. Gnječa v cerkvi je bila tolika, da so morali redarji zapreti vrata. Petje v cerkvi je oskrbovalo »Slovensko pevsko društvo« pod vodstvom g. Srečka Bartla. Ob istotako velikanški udeležbi se je vršila popoldnevna veselica na vrtu slovenske šole pri sv. Jakubu. Pokazalo se je v nedeljo zopet, da je slovensko delavstvo glavna opora tržaškemu slovenstvu, upravičeno torej vsklika »Edinost«: »In ti tržaško Slovenstvo, snemaj svoje klobuke v hvaležnosti do tega našega zlatega delavskega stanu! Tem poštenjakom se moramo zahvaliti, da smo mogli dati tako veličasten, tako zgovoren, tako impozanten in tako dostojen odgovor na neveredne dogodke zadnjih dnij.«

Ljubljanske novice Prijeta tatica. V policijskem listu zasledovana Marija (Zofija) Dolinar je bila v Ljubljani aretovana, ker je izgnana vlačuga. Zareza za ušesi jo je izdala. Dolinar je menda pokradla v Postojni različne obleke in 10 gld. — Obsojena brata. Mihael in Edvard Komar, ki sta se nedavno na sv. Jakoba trgu postavila po robu stražniku, sta bila danes obsojena in je dobil ranjeni Miha Komar 13 mesecev, brat njegov pa 6 mesecev zapora. — Lah je metal včeraj Antona Walanda po sv. Petra cesti s toliko silo, da je padel na hodnik in je hotel Janežev kamen nasproti Lloyda omečiti s svojo glavo, pa kamen se ni udal in Waland je dobil tako silen pritisk na nos, da se mu je kri ulila. Poklicali so na lice mesta policijskega zdravnika, ki je Walanda dal prepeljati na dom, da ondi prespi moč Lahovega vina iz Prečnih ulic. — Povožil je biciklist Jožef Murnik Marijo Ribič. — Hudo žejo imel je Jurij Žlebir. Udušil si je žejo pri Bavarskem dvoru s petimi vrčki piva, a plačati ni hotel. Energična natakarija mu je v veliko veselje gostov vzela jopič. — Našel je Anton Novlan denarnico, v kateri so bile štiri krone. — S špiritom zažgala sta se danes v Kurji vasi dva otroka. Zdravnik je izjavil, da bode jeden otrokov živel samo še tri ure.

Oproščen je bil pri kazenski obravnavi g. okr. glavar vitez Kaltenegger, ki je minuli mesec na cesti proti Begunjam z bicikljem povozil neko žensko. Sedaj mu je odprta pot do poročevalca v deželnem šol. svetu.

Rusi in ljubljanski magistrat. »Edinost« posnema po našem listu čudno zgodbo, ki se je pripetila v Ljubljani gosp. Žmitemu, slovenskemu slikarju iz Petrograda. O postopanju ljubljanske mestne (!) policije pravi »Edinost«, da ji pri tem živo stopa pred oči okolnost, kako svobodo uživajo n. pr. ljudje iz lačne Italije, dasi se lahko trdi z mirno vestjo, da je med temi nekaj več dvomljivih subjektov, nego pa med Rusi, ki prihajajo v Ljubljano.

Uboj. Včeraj zjutraj so našli v cestnem jarku ob cesti, ki se zavije iz Bizavika proti Fužinam, mrtvega okolu 60 let starega znanega prepirljivca in žganjarja Jeruča Zakovška iz Dobrunj. Mrtvec je imel na glavi udarec in glavo počeno, tudi na roki se mu je poznal udarec. Ker je bil mož vedno v pijanosti silno siten, je skoro gotovo, da je kdo v prepiru zamahnil po možu. Nekateri sumijo, da je moža umoril njegov lastni sin, ker mu baje oče ni hotel prepustiti posestva. Umoril ga je baje z bajonetom. Sin je bil sedaj pri orožnih vajah v šentpeterski vojašnici ter ga je orožnik že aretoval. Ko je sin očeta umoril, vrgel ga je v cestni jarek.

Samomor. Včeraj so v Trstu potegnili iz kanala truplo 62 letne Frančiške Fink ter je prenesli v mrtvašnico. Ženska

je bila brez službe in je rada pila, zato ni izključeno, da je v pijanosti padla v vodo. — V tržaški bolnici se je zastrupila za susedico bolna 33letna zasebnica Helena Križman.

Nesreča. Dne 17. t. m. so posestniku Jos. Markoviču v Mleševem pogorela gospodarska poslopja; škoda je 2800 kron. — Na Doberdobom na Goriškem je strela ubila starega očeta Podborškove družine. — V Lovranu je župan Jeletič trgjal fige. Padel je z drevesa in se smrtno ranil.

Hrvati v Kitaju. Poveljnik vojnega broda »Marije Terezije« poroča vojnemu ministertvu, da je bilo v Pekinu pri obrambi poslaništev ranjenih več avstrijskih mornarjev. Po imenu so znani ranjenci: Bačić Marin, Petrovac Gjuro, Štiglic Anton in poročnik Kolar; mrtvi so bili poveljnik »Zente« pl. Thoman in mornarja Badurina Marko in Detan Josip. Nemški in mažarski listi seveda molče, da so mornarji Hrvatje.

Hrvatje v novi Zelandiji. »Nar. List« poroča, da je zadnje dni okoli 200 Hrvatov iz makarskega okraja prišlo v Novo Zelandijo, da si služijo kruh s kopanjem gume, toda angleška oblast jim ne dovoli dela. Kaj naj sedaj počno reveži v daljni tujini? Samo za pot so potrošili do 120.000 kron! Kako naj se vrnejo v domovino brez denarja! Kaj delajo naši konzuli in kaj misli naše vnanje ministertvo? Dalmatinski dež. odbor se je obrnil na vlado, da ona posreduje.

K Burom sta hotela 14letni Fröhlich in 16letni Pungartnig. V Trstu so ju prijeli in poslali nazaj na Štajersko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. avgusta. Jutri bode ministrski svet. Dr. pl. Koerber se bode prihodnje dni z zastopniki raznih strank pogajal glede drž. zbora. Mladočeški zastopniki pridejo na Dunaj koncem avgusta ali začetkom septembra.

Dunaj, 22. avg. Poroka nadvojvodinje Marije Imakulate z vojvodo Robertom Vrttenberskim bode 29. okt.

Dunaj, 22. avgusta. Enketa glede žitne trgovine na borzi se prične koncem oktobra in bode trajala do 17. novembra. Poljedelsko ministertvo je pripravilo obširno poročilo.

Dunaj, 22. avgusta. Perzijski šah pride 18. ali 19. septembra za štiri dni na Dunaj in bode kot gost cesarjev stanovan na dvoru. Šahu na čast bode prirejenih več slavnostij. Z Dunaja se poda šah v Budimpešto, kjer bode tudi cesarjev gost.

Trbiž, 22. avgusta. V Pontebi so aretovali poštnega uradnika Legnasija, ki je že dalje časa kradel iz poštних pošiljatev.

Celovec, 22. avg. »Bauernbund« in nemška ljudska stranka kandidujeta v okolici beljaški za dež. posl. bivšega dež. posl. Fr. Unterkoflerja, posest. v Brezah, na Ghonovo mesto bode v drž. zbor »Bauernbund« baje kandidoval Mat. Oraža.

Moravska Ostrova, 22. avg. V tukajšnjih delavskih krogih se govori, da bode po zimi zopet izbruhnila stavka premogarjev v ostrovske in karvinskem okrožju.

Levov, 22. avg. Govori se, da je na Finskem izbruhnil ustanek. Na ruskem Poljskem so nemiri mej delavstvom.

Budimpešta, 22. avg. Tukajšnji listi javljajo o velikem izseljevanju muhamedancev in pravoslavni na Srbsko in Hrvatsko. Župan v Banjaluki je odložil svojo čast.

Budimpešta, 22. avgusta. Iz Reke brzojavljajo: Policija je prijela pariškega anarhista Jožefa Sagnac, ker je izrekel neko grožnjo proti avstrijskemu cesarju. Pri njem so našli ponarejene potne knjižice. Na roki je imel ubodene besede: Mieux mourir, comme perdre la liberté et la vengeance. V Rimu in Trstu je bil že zaprt radi tatvine. Na Reki je bival dva dni in bil namenjen na Dunaj.

Bukarešt, 22. avgusta. Bolgarska vlada je odgovorila na noto rumunske vlade in je izjavila, da je pripravljena

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.